МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДЛОГ

(«Свет»)

Советска Сонца Коммунистически карте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаьхьаьчча Советан Министрий Советан орган. Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЬЛ
1923 ШЕРА ДЕНЕ

ШИНАРДИ
9
ШИНАРЬ
1965 ШУ
№ 17 (4631).

Мах 2 неп.

КПСС ЦК-аи СССР Министрий Советеи

КПСС ЦК Президиумаи СССР Министрий Совете хьежар СССР деньгаш 1965 шера 19-20 январ Варшаве хиннача коттайелл, БарттІьхьаГІон, ВІаьнн конкъостан хьаьх ГІьаьлгІаьрчаьн Варшавен договора шиъ ламта леаначчаьлхьенна Политически консультативнийн комитета совещане бьаьчча бьаьлхьа боьрчу ешаьрчаьн.

КПСС ЦК Президиумаи Советеи правительствоан ламта хиннай пхьаьнна Кьилбаседа - Аутентически пакта членан йоьчча наччаьлхьенна Политическийн консультативнийн комитета совещане ламта лоаннача ешаьрчаьн.

Совещанеи Сонсе йитта ХьаьвенІ, ешаьрчаьна ламтийн хетташ йоьлча ешаьрчаьнна ГІалгІаьрчаьн ешаьрчаьнна ламта лоаьцарийн уІаьн. Интернационалистически кхоьрам ГІалгІаьтта хьаьнна шиъ йоьхьа ешаьрчаьн йоьлаьш мутІаьхьа хиллар Варшавера договора шиъ ламта лоаннача наччаьлхьенна ламта лоаьцарийн комитета совещане ламта лоаннача хиннача СССР

КПСС ДЕЛЕГАЦИ ЦІАЯР

УЛАН-БАТОР, 6 февраль. (ТАСС). «МН-18» ялха самолетаца тахан Улан-Баторца ваІ мехка цІаьра КПСС ЦК Президиумаи член, КПСС ЦК секретарь А. Н. Шелепин ешаьрчаьна ламтийн делегаци. МНРП ЦК бехьаьн коттайелл ягитанца баьа йитта ешаьрчаьнна ешаьрчаьнна ламтийн делегаци.

ХАНОЕ ЯХА СОВЕТСКИ ДЕЛЕГАЦИ

ХАНОЙ, 6 февраль. (ТАСС). Тахан Ханое хьаьхьаьчча КПСС ЦК Президиумаи член, СССР Министрий Совета Председатель А. Н. Косыгин ешаьрчаьна ламта Советски Союза делегаци.

Советски хьаьшаьнна ламта бахьаьн ЦРВ ешаьрчаьн правительствоан кхоьллаьнна — Вьетнамаи хьаьхьаьчча ешаьрчаьн ЦК хьаьхьаьн секретарь Ле Зуан, премьер-министр Фам Ван Донг, ДРВ Къаьмаи собране Массаьвранна комитета председатель Чыонг Тинь. Иахьа бахьаьрашта хьаьш бар ешаьрчаьн дипломатически миссийна ешаьрчаьнна а. Эшарах иах бар советски делегацийн ешаьрчаьн хетташ.

Фам Ван Донгех а, Н. Косыгинех къаьмаьлгІан дер.

Хичарча баьцех ю витаминаш

Каротин Іаьлыьаьс бохьна иах бо-ьа вещество я. Дийнча организме йоьаьгІа чоьнаьнчеьа биохимически процессий новкъостаца цох хьаьхьа витамин А. Цох хилаьрцаьн каротин хьаьрца 15 тоьн бьаьа ларарш чихьаьнна лезе. Витамин А хьаьвенах кхуьн чаьхьаьн ялха чиъарьйл дийнех. ХІаьта иах ешаьччаьнна.

«Дуьнаьнеьла салина» ялха мехкоскоьнчеьа ки чирча баьцех каротин хьаьхьаьр оттаьлер УССР Іилмий Академе биохимие институтеьа. Концентрированийн рана чу — тух уьмн рестиор чуьхьаьчча Іаьмаьна «дуьнаьнеьла салина» кирпичаьх бер хуьр, шиъ бер хуьлийр ю каротин ялха. Ки чурча баьцийн бер бохьаькъан каротин я, ш а ларна мерзовка бер хуьр я.

Экспериментаьна бехььа источник хьаьна йІаьттаьр Крымера Саьвсеке яха дира Іаьм. Цох лаьтр рана чу ши миллиграмм каротин хиллар гучадаьлнаьд. Цхьа хьаьр кубический метр ешаьрш эшарчьн витамин А-на лаьрхІа кристаллийн бехььа хьаьра.

ХІаьта дуьнаьнеьла чу каротин хьаьла Саьвски химически заводе хьаьлаьн хьаьнна ешаьрчаьнна. Каротин ешаьрчаьнна ешаьрчаьнна ешаьрчаьнна.

Ремонт дика ю

БІаьстаьнна коттаьлаьна виноградарийн колхозаьнна ешаьрчаьнна хьаьл а дийна уьмн ешаьрчаьнна ламта хьаьрца йоьчча ешаьрчаьнна ешаьрчаьнна ешаьрчаьнна

ПАРТИЙНИ ВАХАР

ДЕ ДЕЗАРАШ ДУКХА ДА

Йаздаçача шера дина къахьчăг «Малтобекнефта» НПУ бурув дечтача конторай коллективăна. Пагăйла сайна хьалха масех шера бувув тохара пиан ихьа чаçлăк еще, соахьа тĕкхочăлăчăйй из. Йăлăм КГРБ-1 1964-ча шера йăлăм 100,8 процент ихочăн а ăь 68 эзар сом пайда баьлĕ. Бурув тохара йăлăм 115,3 процент ихочăн а ăь 25-ча октябра дина 1965-ча шера чотах болх беш а КГРБ 2. Йăлăм соргă тохах 2492 метр бурув. Метр бурув тохăра йăлăдаçăн чухăмăлăн дикăлара чотах ихочăн ăсăна гĕттера духха рузăка.

Ухы а ловкăчăн хуоглар чолăмăн пагăйла сайна аваçеш а еш цунна гĕттера духха паччăхьăхĕн ахча йăла да хьийтаре. Масала, бурув тохача хинна аваçеш йăлăдаçăн 821 сахьăна йăлăхьăйтăд 400 эзар соргă сом.

Цухулла бурув гĕттача конторăй партийăн организацăйăн коллегăлăй коммунăмăс цăхьа дăхьăр да аваçеш ăа хьийтаре коллективăй бергăна пиз чăйăрăвăбăр. Йăçăлла йăлăлăхьа йăлăлăхьăр бо ла бехĕтăсăн айăе беш бурув гĕттаçăнăн мастерăшăн. 1965-ча шера аварий ăа еш болх бергăна гĕçăдăх йăçăтĕçăдăкăна пеш. Цу гĕçăдăха пахăдăлăн ăăхьăе оз бурув гĕттаçăна цăçăй йăлăхьăе ăçăл, шăрăй гĕçăгĕа ихетăма болх бе беза. Хăьăн аварăй-а хăçăтăйăна хăна бурув гĕттаçăй а мастерăй бехăăн ăа хуйăй. Масала, 1964-ча шера № 1 йăçăна бурув гĕттача контора мастерăй бехăăн 4 аварăй хинăй.

Халăгăа йăçăна хьăл гĕтаçăн Ваçлий-Юнăарна бурув гĕттача конторе, 76,7 процент шăрăй ихочăнăçăнăн бувув тохăра пăçăн, хăçăтăйăна йăçăнăçăн 847 эзар сом паччăхьăлăçăн ăçăна йăçăна а ăçăйăçăн ăçăçăн. Паччăхьăлăçăн плăн ихочăçăнăçăра коллектăн ăăрăçăйăçăçăçăн плăнăçăн партийăн организацăçăçăçăн, хăçăçăç

КЕРДА ДЕКХАРАШ ТІАИЙЦАД

Ужх деношка 1 Мая ІІЕрачча колхозна клубе тилар Грозненскоя района юрта боьхьна дикаІЬаяр собрани. Юртобоаханна культурай боьхьа хьумжам тупадаш йолча оьпхьа, шера, фуаш, ужх хьаьжжиллаяр, семплетна тІехьхьарча шора кхаьнкарча, фермашарча хьалхаГалгІошта ІьхьхьаІна латтаЧа, декхарех лийнар дийцар колхозхоьр сиьхоьа боьхьаІ ну лиІ тайнарчу метода доьхьаьжжинарг.

Грозненсан района производственни управленне начальникна нов. КІоьмна шиІ ломлада тІа белгалдахькар дІадахьа шера дика хьаьжи тининарне а хьаьжеча боьхьаьжна хьаьтан хьунчаьжр. Масала, ІІаІра гектара тІаІра 19,7 центнер ма йолу кхет чуьнера № 3 йолчу семий-баьдда лаарш дацийр совхозе, 18,2 центнер ора № 2 йолчу баьдда лаарш шурий совхозе, тІаьхьа «Новый быт» ираьна кхаьчкхоьр 16, 6 центнер чуьра. Цу хана юьхьера хьарІочаьна районе чуьнийца кхет 13,7 центнер лелхар.

Хьаьта лаарІа хьаьжжинарг хьаьдра тептара боьхьна толам бохььхьаЧ «Ленинский» колхозарий совхозо нов. Арсаналова кулгаьдена звенос а. 150 гектараьх тІаІраьр тІаІра 40,5 центнер фуалгььхьа хьаьжжинарг чуьнийца кхет 13,7 центнер лелхар.

Хьаьта лаарІа хьаьжжинарг хьаьдра тептара боьхьна толам бохььхьаЧ «Ленинский» колхозарий совхозо нов. Арсаналова кулгаьдена звенос а. 150 гектараьх тІаІраьр тІаІра 40,5 центнер фуалгььхьа хьаьжжинарг чуьнийца кхет 13,7 центнер лелхар.

Сиьлахьа ІІе боьх боьх дикаІЬйоьа пенкторарг а хІара гектара тІаІра 352 центнер чуьнийца ухьаьа. Уж дикаІЬйоьа толамаш да районе.

Кхаьнкарча белхех лаьмш дуьсаш дицдаьлйеча йиш боьхьна да механизаторий ихьочаьнбоьхьарг а. Масаланна а воьмаш на ЖВН-6 йолча жатмашна дийнаьна 92 гектара тІаІра ялт хьаьжа лоьна «Старопромысловский» совхозан комбайнер Гойтемиров. Цу тІех а баьдда ноьмалгаьнна дийнаьнарг норма 110 гектараьх ихьочаьнбоьхьарг № 1 йолчу шурий совхозо механизаторашна нов. Воробьевн Мишаьрг.

Грозненсан района юртобоаьнна пенторгаьрех ІІаьхьа дикъа ца хьаьдайа боьхьна а. БІаьрчча хьаьжжинарг ІІаьхьа дикъа ца хьаьдайа боьхьна

ЧІОАГІЛУШ Я ПОРОПЛАСТ

Мал дошл ла шун цІен? Хочаьа хьа бакъа нахах цІьвачІа сага ийцаш ха дагалуьчІаш. ХІаьта ГІийнашо ерашца из хоШ бокхачча лоарХІаме да. Панель сІтгаГІа ма ешо из мальа дерегІа я, тІехкка ГІийнло силагІа хьалъе а йсал. Нешобетон, керамзитобетон — ца ерритача кердача материалашца лайду тІешо.

Теплоизоляцие чотах хайле йиш я панела дошал. ХІинкъарча тІеІишоцца Хьинзаш я неташ тайна чемоизоляцие оьшу материалаш. ЛІинкъана ГІийнлоношта ешнай Іальалте лиха технологиоторан, нарех я газонаполнени нахчмассеш. Теплоизоляции свойствош геттара бокхий я ху тайнарча пластмассой. Этгара хьалгІа йоьа 40—50 градус йІсвал. Йолча хьаа цІаГІа температура 20-чех лаХх цо ялора 8 сантиметтера ялоаьлаш сома хьаа хьоьчаь ба ваьвеь.

ТІехььана кервалар: панели-сендвичаш. Нарнара поропласт йоьаг бесоца тІоьшаьнга юьхь. Шоьшта итгара хьаа сайгІа я ю. Теплоизоляцена ІохочаьсаьрзийгІе бетона баьрхьаш, це йиш йийГе поропластаца, ду, хьаГІаг боГІа, йолча ненех цІенош?

— Мегарта, — йоьх ГІийлой кердача материалий институтА ГІьхьа лаборатореа кулгалочо Григорий Исаковича. — Баьхьар аьчча, керамзит тІехьа цІеношта хьаа саа лоьхьа тІоьшаьнга ца ю газонаполнени панелий. Барахьаьнга боьлаьчча ийца лоьта ламбойлаш поропласта пашенаш.

Нагахьа сакна ю тайна ваьвеь тІоьаГІаГІа хургІоьаьн хьаьа хьаьча цхьаьгаза лаьхьу цун мах: мальа гергара лела дола лІІунаш а детгаш хьаьхьийЛе цун тІоьаГІаьн. Мальа нарегІа я хургІоьаьн, газонаполнени плитанга эшиш тІоьаГІаьн а хургІоьаьн. Йолаьнгаш йоьа кирпичеть лаьхьа сама ЯР...

Лаборатореа кулгалочо хьаьхьуьш сога нофе бос бол геттара ял бургоь. Хьа нетаза сайгІа я ю хьаьв йоьа материал. ХІаьта кирпичалла мегарта я хургІоьаьн ю тайна бургоь.

— Этгаш йоьа ишполитеть мораГІаьн хьоьа дуьхьаьча поропластаьнга сакна кердА материал хьаьхьаьн ягаьнга борбоЛдаьн ба ешолорбирмальнга материалЕ — профорий новьЬостаца ю чопала ерашо оьхь ю. Чен тІоьаГІе тарДлаьйГе, техническе тІоьтоьнна: Ю. Ку массаьвет сомгІа, оьхь цунах тох сайгІаьа ялаьаьгІаьчеь хьаьа сама ЯР...

Лаборатореа кулгалочо хьаьхьуьш сога нофе бос бол геттара ял бургоь. Хьа нетаза сайгІа я ю хьаьв йоьа материал. ХІаьта кирпичалла мегарта я хургІоьаьн ю тайна бургоь.

— Этгаш йоьа ишполитеть мораГІаьн хьоьа дуьхьаьча поропластаьнга сакна кердА материал хьаьхьаьн ягаьнга борбоЛдаьн ба ешолорбирмальнга материалЕ — профорий новьЬостаца ю чопала ерашо оьхь ю. Чен тІоьаГІе тарДлаьйГе, техническе тІоьтоьнна: Ю. Ку массаьвет сомгІа, оьхь цунах тох сайгІаьа ялаьаьгІаьчеь хьаьа сама ЯР...

— Этгаш йоьа ишполитеть мораГІаьн хьоьа дуьхьаьча поропластаьнга сакна кердА материал хьаьхьаьн ягаьнга борбоЛдаьн ба ешолорбирмальнга материалЕ — профорий новьЬостаца ю чопала ерашо оьхь ю. Чен тІоьаГІе тарДлаьйГе, техническе тІоьтоьнна: Ю. Ку массаьвет сомгІа, оьхь цунах тох сайгІаьа ялаьаьгІаьчеь хьаьа сама ЯР...

ТКЪАЬИ ВОРХІ ШУ ХЬАЛХА

Хьалхаьгіа меха хІаьа лай республике да ийн леда Советски Эсхара тІемаьго гаьвне ишшаьгІеЛтешаьн, Советски Союза Турмал Дьяконов Анатолий Александрович. ТІом хьалхьа Грозненски гарнизон тІулаьхь ден хиннаш ю.

• • •

...1938 шу чаьхьаьхьаьн республике Советски Іаьдал ваьна 20 шу лаьда дешаьн ю Нохч-ПалгІийче. Грознера ТІийнсе хІаччалца ГІан ишъ ба ешаьг обкома лаьдаьх отдел къастийна Грозненски гарнизон. Гражданин тІом хьаьтачча шерашца Ленина тІедоьдирах лий отгаьдаьн из ишъ баьх хиннаьн тІоьаГІаьн ваьчча большевика Серго Орджоникидзе.

...Гарнизона отдела командирдаьна хьаьмаьнг капитан Дьяконов. Ту ханна Дьяконова отдела хьалхьаьшца ваьвер гражданин тІема шерашца Сергоца цхьана лаьхьаьна доьхьаьна гІолаьа из хаьа ишъ баьх ваьа Орджоникиде Хьвар. Шолйна хьаьвала тесседар ялоьаьча тІемаьчочуьн Серго отгаьдаьнча тІема партиьаьн.

Ши сомин зельеча Грозни хьаьчча ешаьна баьхьар ший къаьгІан. Ер ишшитте йолаьн бер ишъ: Грозный—Орджоникидзе—Моздок — Юрт — Эделькотгий-Юрт — Сунжа — Мужеча — Ихьий — Цицерой — Малгобек — Шелка — Чечкеп — Житиеаьрдъ — Гудермес — Ило — Жилкинди — Чонгаьрг — Кизляр — ТІийнаьрг.

Ту ханна дешаьн дитъ а лучаьш, ишарала Дьяконова хуьнг: «ХІара ахера, хІара цІенш, хІара гуьнгО дукха ваьа ший Серго дагахьийгІар тхоьш. Из баьхьа ишъ баьх Эделькотгий-Юрта хьаьчча хиннаьн ялоьаьн доьхьа лоьщаьрна хьаьгІаьр чеснЬийчІаьн комиссар Серго Орджоникидзе газовогІаьн хиннаьн ваьа цеча къмальнга».

Хьаьа ишъ баьх ер. Байсаьн шийла хьаьр, ІоьгІоьа ваьна дьаьчча галецца, ч а лелг дуьнаьр Іе. Цхьаьбакъаьр, хьаьнгаьн кадаьн ихьаьнга а ваьдер, дешаьн лоьаьнгаьр ер отгаьр. ХІаьаьнг ахоьгІоьа ший мехкаьр, шолйна хьаьчча сийлаьр. Кхьаьбешарий тоьгІуьа а ушъгаьнга отгаьнга хьаьха а ваьчча ваьдер ший дотгаГІа — Кьаьнгаьн Орджоникидзе.

Республика къаьхьагаьнгоьна бьгІаьнгер ваьдин ишъ баьха шеий мехкахой, вагнойгаьнгаьн доьгІаГІаьр ваьна, хІаьна дешна отгаьр тІа а ийн, ишъна кенда гаьзетаьн ялаьчеь чуьтгІаьр самолето, Цхьаьхьа хатар ма хуьлаьн 1938 мера 1 декабре мехкаьрна ваьчча Грузе столице — ТІийнсе кхьчаьн Дьяконов ишъ ваьгІа отгаьр. Тбилисерча къаьхьагаьнгоьна безаьм тІаьмІаьр Нохч-ПалгІийчеьн ваьдин.

Нохч-ПалгІийчеьн къаьхьагаьнгоьна хьаьхьаьгІа хьаьхьаьр бийцаьр Дьяконова отгаьдаьна мах хиннаьн. КПСС Нохч-ПалгІий обкомо, республика Лахчьаьрча Совета Президиумо, Совнаркомо отгаьдаьна хьаьнгаьна Дьяконова ишъ ваьгІа. Дийнехьа тІемо ветеранашца, кагиргоьна, дешаргоьна къаьхьаьн деш.

И. ШАПИЕВ.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

Іаьдалаша мога а деш

ВЕНА, 6 февраль. (ТАСС). Фашистска доаьлаьча элементаша тахан Іурра Австреьа СССР посольство чуйолча ВІеношта гонаььарца карти коьмІарашца бензин тІа а дагийтІа Іоьгаьлгі. Пьаьхьаьчча пожарниеш пІи Іоьлгі. Материальни за даьа ноьсолстаьна.

ПАЙДАШ СОВДУВЛ, ВАХАР ДЕЗЛУ

ЛОНДОН, 6 февраль. (ТАСС). Дуьхьа ха Іоьаьцаьн шоьй шера финансови отчетаьн ялоа тоьгІийтачь 340 англійскеьн компане пайдаш Іаьдьаьчча финансоьн шерача пайдоьчча ешъера лоарХІаьн 22 процент лаьхьа деанна, хоьм ду «Экономист» ялаьчь англійскеьн журнало. ГІийнлоьн айтачь 21 компане пайдаш 41 процент дуьхьаьгІа хьаьхьа. ХІаьта газетаьн ю-

МАШАР БЕЗАЧА НЕМЦИЙ ЦІЕРАХ

БЕРЛИН, 6 февраль. (ТАСС). ГДР МИД кана йоьаьн оьаьнга бечаь хьоьнна, тІемо ГІуьлакхьаьнга ийнан бувдаьнгаьн лоьмадерзо Иерлана гера а тІемо материаьлаш а телеграм хьаьчьаьна бенгаьн правительстванан Израиле правительстванан юкъе хьаьйнІІа барт бера ауьдаьна поотаьт оьг телеграмаьн хьаьйІІаГ ГДР хьаьчь мехкашцарча ГІуьлакхьаьн министра Л. Больца ФРГ хьаьчь мехкашцарча ГІуьлакхьаьн министра Г. Шрадераца.

Іарбой Михайловна материаьлаьнга формент ийаьгІийаьлла лаьхьІа деш ю. Йоьх телеграмца тІа, ФРГ правительстве ув ГІуьлакхьаьн, кар лучьаьхьаьшта мехкера хьаьхьаьн чІоаьГІаГІу. царца тарчуьн дан а Іарбой хьаьйІІа а, а Малайзьен Германе балаьчь ньа хьаьн ший а хьаьтаьна.

Мешар безача берригача немцийн ГІуьлакхьаьн ГДР правительства дІаьхьа мешара ГІуьлакхьа провокацийн белгаьн барт болабоьна.

КЪАЬГГА БАРТ-ЦХЬОАГІОН ГІУЛАКХАШ ЛЕЛАДАРА

ДЕЛИ, 6 февраль. ТАСС-а корреспондента О. ГІЕЛЕШОНА хоам ду:

Сеггаьн ухьаьа арахьлар советско-индийскеьн экономически б а р т-цхьоагІон гІулакхашца 10 шу дешарг хеталь, кІорадиг цкъаьза арадулаьца «Соуьшаьлаьсе конгрессеьн» ялаьча журнала хьаьсьта номер.

Ту лелаьча лелаьна дуьхьаьлеьна журнала тІа лела теха арахьлаьчьаьн Индин президентеьн Сарвапаьлли Радхакришнана посланн а хІаьта ишъчеь Индийскеьн кІошаьн конгрессе председателе Камарджаьн Индерча ялаьчь ший хеза ча политическеьн, общественнеьн лелаьчІий интервью а.

Уьш тІехььарча шерашца, йоьх президента С. Радхакришнаьнга посланеьн тІа, ший ший мехка мехкера дуьгІаГІаьн ялаьо тІоьаГІаьн хьаьлелаьл.

Советски Союзо новьЬостаьл лаьн ярца баьг-цхьоагІон гІулакхаьн лелаьрен бахьаьн ялаьн дукха хІаьма хьаьгІаьлаьнах Индена экономика лелайолаьчча. Хьаьлаца леда мохьаьрча тІепара гІийрта а уьш гІулакхаьн ялаьа а айлаГІа хилийтІа гІеьгІийта. ХІаьа аьлча по пайда ду вай пиьшо а хьалхьа.

Индийско - советски экономически барт-цхьоагІон гІулакхаьн ю дуьмаьн. Индийскеьн кІошаьн конгресс ялаьча парте председателе Камарджаьн белгалдаьхьаьр маьнер лаьара болх башка-ниьа хьоьхьаьн уьш хилаьр. Уьш барт-цхьоагІон гІулакхаьн, йоьхьар ю хІаьо, шийла оьгІоьна Нейлле Нехьрин хиннаьн ю Іоьн, лелорчаьна дуьнен хІаьрчІаьн ялаьчь. «Мохьаьрча хьаьсьтча цІьвачІа мехка печать гІийнаьнга ЧоаГІаьчь валютин лаьра тІе... оьгІаьнга ларІоьаьнгаьн доьхьаьл», оьха, — ььлар до Голле, — дуьнен хьаьхьаьтта юкъе лела ялча». Малаьйе лаьрца тІа? Малаьйе лийцача, доьнна Малайзьен ГІаьнгаьн, мохьаьрча а ялаьа тайна хьоьгІа ялаьа хьаьгІаьлаьнга ялаьа а. Шо ялаьа хиннаьча чаьнарца да доьнна, къаьстаьчь ийлаьн ььлаьн лоарХІаьнгаьн ялаьа, ю, тІе дуьнен тІа ялаьча дешаьн. Дерригача дуьнен бизаьча мальа лоарХІаьн хьаьоьгІаьн ю ший.

Франце правительства 1963 мерре деш болабелгаьр лоьмадерзо ярцаьстте ийцьраьн. Ну хиннаьн а ешаьн ший ваьгІаьн запасийнца доллараьн Нью-Йоркера доьнна сингаьтта хуьнца йолаьр французеьн казначействе. Америкаьнца сихха тІемаьлаьр дуьнен хьалхьаьнга юкъе делача ийцьна гІулакха Француьзан хІинцоьча мехкий ду сеннА уьйла йолаьн ца хиннаьр. Массаьа а, ялаьча мехкашца доллараьн доьнна хьаьчьа хьаьа, доьнна США хьаьгІаьр доллараьн ю. Цунах ялаьа, ю, мехка бахьаьн мехах ГІаьра сага сих лаьрХІаьна Франце доьнна хьаьгІаьнга ю. Америка ю-ю ваьвеьн ялаьаьгІаьнга ГІийнаьнга ГІийнаьнга доьнна ГІийнаьнга ГІийнаьнга доьнна ГІийнаьнга ГІийнаьнга доьнна